

Stacja choroba trzewna

2020 NEW GUIDELINES FOR THE DIAGNOSIS OF PAEDIATRIC COELIAC DISEASE

Diagnostyka

1. Oznaczenie stężenia przeciwciał przeciwko:
 - a. Transglutaminazie tkankowej (tTG) w klasie IgA
 - b. Endomysium mięśni gładkich (EmA) w klasie IgA
 - c. Deamidowanym peptydom gliadyny (DGP)

Zawsze dodatkowo należy oznaczyć całkowite IgA.

U dzieci z niskim stężeniem IgA, w tym u pacjentów <2rż, należy przeprowadzić testy DPG lub tTG bądź EMA w klasie IgG.

2. Gastroskopia z pobraniem wycinków do badania hist-pat, opis hist-pat w oparciu o skalę Marsha

Ad. 1

W sytuacji gdy mamy wartość p/c p/tTGA IgA $\geq 10 \times \text{GGN}$ i prawidłowe całkowite IgA oznaczamy dodatkowo z drugiego pobrania p/c p/EMA IgA.

Gdy wynik p/c p/EMA jest dodatni możemy rozpoznać chorobę trzewną bez wykonywania gastroskopii.

Ad. 2

Gastroskopię z pobraniem wycinków do badania hist-pat należy wykonać u pacjenta gdy:

- Wartość p/c p/tTGA IgA jest $< 10 \times \text{GGN}$
- Wartość IgA jest $< \text{normy}$
- Ma on deficyt IgA i dodatnie przeciwciała w klasie IgG

Wykonując gastroskopię należy pamiętać o pobraniu odpowiedniej ilości wycinków do badania hist-pat (2-opuszka, 4-część dystalna dwunastnicy)

Nie ma potrzeby oznaczania HLA-DQ2/DQ8 w diagnostyce choroby trzewnej.

Dieta bezglutenowa

Produkty bezglutenowe oznakowane znakiem „przekreślonego kłosa”

Grupa produktów

Nie zawierają glutenu

Mogą zawierać gluten

Produkty zbożowe

Zboża naturalnie niezawierające glutenu: ryż biały i brązowy, kukurydza, gryka, proso, amarantus, quinoa, mąki i kasze ze zbóż naturalnie bezglutenowych (np. kasza jaglana z proso, gryczana), płatki ryżowe, skrobia kukurydziana, ryżowa i z tapioki, gotowe mieszanki mączne bezglutenowe, pieczywo i makarony z mąk bezglutenowych wykonane samodzielnie oraz kupne oznakowane znakiem „przekreślonego kłosa”, kaszki dla dzieci ryżowe i kukurydziane, chrupki kukurydziane, popcorn, owies bezglutenowy (z zastrzeżeniami), bułka tarta bezglutenowa

Płatki śniadaniowe kukurydziane mogą zawierać **słód jęczmienny**, mąka kukurydziana, ryżowa, gryczana dostępne w sprzedaży ogólnej mogą być zanieczyszczone glutenem

Mięso, ryby, jaja

Świeże nieprzetworzone mięso, ryby, jaja

Wędliny (także te wysokogatunkowe typu szynka), zwłaszcza tzw. wędliny wysokowydajne,

konserwy rybne i mięsne, wędliny podrobowe (kaszanka, pasztetowa, pasztet), wyroby garmażeryjne mięsne (parówki, kotlety mielone, pulpety, hamburgery)

Grupa produktów	Nie zawierają glutenu	Mogą zawierać gluten
Mleko i produkty mleczne	Mleko świeże, mleko w kartonie, mleko zagęszczane, mleko w proszku, kefir, maślanka, jogurt naturalny, nieprzetworzony ser biały, żółty	Jogurty owocowe, maślanki smakowe, napoje czekoladowe, produkty mleczne o obniżonej zawartości tłuszczu, serki topione, śmietana (zagęstnik), tanie sery żółte (tzw. wyroby seropodobne); gotowe sery białe do serników (niektórzy producenci dodają błonnik pszenny)
Tłuszcze	Masło, smalec, margaryna, olej roślinny, oliwa z oliwek	Majonezy, gotowe sosy (dresingi)
Warzywa i przetwory z warzyw	Wszystkie warzywa (świeże, mrożone, konserwowane bez dodatków), strączkowe (groch, fasola, soczewica), ziemniaki, skrobia ziemniaczana	Sałatki z majonezem i dresingami o nieznanym składzie, przeciery pomidorowe, niektóre fasole w puszkach, placki ziemniaczane, produkty wegetariańskie typu kotlety sojowe, pasztety sojowe, majonezy sojowe
Owoce	Wszystkie owoce (świeże, mrożone, konserwowane)	Owoce suszone niekiedy są posypywane mąką, żeby zapobiec sklejanemu, wsady owocowe

Grupa produktów**Nie zawierają glutenu****Mogą zawierać gluten****Cukier, słodyczne, desery**

Cukier, dżem, miód, landrynki, ciasta i ciastka upieczone z dozwolonych produktów, kisiele i budynie domowe z mąki ziemniaczanej, ciasta i ciastka oznakowane znakiem „przekreślonego kłosa”

Guma do żucia, żelki, nadziewane cukierki, batony, gotowe budynie, lody, czekolada i czekoladki, chipsy

Napoje

Herbata, kawa naturalna, soki owocowe, wody mineralne, kompoty, napary z ziół, czyste alkohole

Niektóre kawy rozpuszczalne, zwłaszcza aromatyzowane, napoje owocowo-warzywne, alkohole z dodatkami smakowymi

Przyprawy

Sól, pieprz, zioła, jednorodne przyprawy, ocet winny, ocet jabłkowy

Jarzynki typu vegeta, mieszanki przypraw (np. curry), musztardy, keczupy, sosy w proszku gotowe dipy i dresingi, sosy sojowe

Zupy

Zupy domowe z dozwolonych produktów

Zupy w proszku (instant), kostki bulionowe

Inne

Proszek do pieczenia bezglutenowy, soda spożywcza, komunikanty niskoglutenowe

Preparaty do odchudzania, niektóre leki i preparaty wielowitaminowe, niektóre aromaty, cukier waniliowy